

El “dialoguisme” sense estratègia

written by Josep Pinyol | 14 d'agost de 2022

La negociació és un component en les lluites per la independència, armades o no-violentes. Però només pot tenir èxit si forma part d'una estratègia més àmplia. El cas d'Irlanda exemplifica com es combinen els diferents factors fins a assolir la independència. La versió oficial és l'heroic triomf d'una insurrecció sobre la potència mundial de l'època, l'Imperi Britànic. L'historiador Michael Hopkinson va desmitificar aquesta visió. Al costat dels xocs armats va subratllar el paper determinant d'aspectes polítics com el triomf del Sinn Fein a les eleccions a la Cambra dels Comuns de 1918, la divisió entre catòlics i protestants, la llei del reclutament forçós, el suport dels irlandesos nord-americans, el paper de la Commonwealth, els intents d'introduir el conflicte irlandès en la conferència de Versalles. Sense aquests factors no s'hauria arribat al Tractat anglo-irlandès de 1922 que va suposar la independència i la divisió de l'illa.

El dialoguisme dels darrers quatre anys no té res a veure amb una negociació entre les parts d'un conflicte nacional; és un patètic retorn a la tàctica de “peix al cove”. No ha aconseguit moure un mil·límetre el govern espanyol de la negativa a l'amnistia i a un referèndum d'autodeterminació. La sinya “dialoguista” va arrencar el juny de 2018 amb el vot dels partits catalans a la moció de censura contra Mariano Rajoy. Desallotjar-lo del poder podria haver estat una victòria si hagués format part d'una estratègia de negociació, però va ser només una opció pel mal menor, que ha tingut l'efecte devastador d'afeblir l'independentisme.

L'agost de 2018, Ernest Maragall, conseller d'Exteriors, en sortir de la Comissió bilateral Estat-Generalitat, es va

preguntar “Quina és la novetat real amb què el govern central vol tractar la qüestió catalana?”. Es va respondre que no n’hi havia cap. La part espanyola només tenia i té la intenció de desescalar la confrontació i fer veure davant de la Unió Europea que dialoga amb Catalunya. El PSOE està determinat a imposar per la força la interpretació de la Constitució i l’Estatut que el Tribunal Constitucional va establir amb la sentència de 2010. Els milers de represaliats per la justícia espanyola proven aquesta voluntat de coerció.

El hámster del “dialoguisme” va rodar el desembre de 2018 amb la Declaració de Pedralbes, que reconeixia l’existència d’un conflicte polític, sense especificar-ne la naturalesa, que és alhora nacional, democràtic i constitucional. Es va acordar una Taula de Diàleg, però es va eliminar la mediació internacional: el conflicte entre Catalunya i Espanya es reduïa a un afer intern espanyol; no es va reunir mai. L’any 2019 Pedro Sánchez va convocar eleccions dues vegades. A les primeres va intentar la investidura amb Ciutadans, fet que denota la seva nul·la voluntat de complir els compromisos amb Catalunya. A les segones eleccions, Sánchez va optar per governar amb Podemos i va necessitar els vots d’ERC. A canvi d’aquest suport va acordar amb Esquerra (no amb la Generalitat) la creació d’una MESA BILATERAL DE DIÁLOGO. Aquest intercanvi de cromos (investidura per Taula) va reeditar l’estratègia de “peix al cove” de Jordi Pujol, la frustració de la qual havia portat a l’Estatut de 2006. Després de les grans protestes per la sentència del Tribunal Suprem contra els presos polítics de la tardor, el 26 de febrer de 2020, es va reunir a la Moncloa, presidida per Pedro Sánchez i Quim Torra. Només s’hi van acordar trobades mensuals que tampoc no es van fer.

La pandèmia va apagar les mobilitzacions populars; al mateix temps es van multiplicar els enfrontaments entre partits independentistes. Fins i tot un fet tan greu i antidemocràtic com la inhabilitació del president Torra pel TSJC per penjar

una pancarta a favor dels presos polítics, només va generar més divisions entre els partits independentistes. Amb la desescalada generada pel “dialoguisme” el conflicte català ha desaparegut de l’agenda espanyola i internacional.

D’acord amb la lògica del “peix al cove”, el “dialoguisme” va ressorgir quan el PSOE i Podemos van necessitar els vots d’ERC per aprovar els pressupostos espanyols de 2021. El nou president Pere Aragonès va exigir el “cromo” d’una trobada amb Pedro Sánchez i una reunió de la Taula de Diàleg que es va celebrar el 15 setembre 2021. El Govern espanyol hi va vetar la presència de Jordi Sànchez i Jordi Turull, presos polítics indultats el mes de juny; la Generalitat va acatar aquesta intromissió. La tercera cimera en tres anys no va aportar cap avenç. Així i tot, ERC va votar els pressupostos espanyols de 2022, tot i contenir més de 10.000 milions de dèficit fiscal per Catalunya. Aprovats els comptes de l’Estat, el govern espanyol més progressista de la seva història va congelar la Taula de Diàleg fins a la pantomima del passat mes de juliol, amb els ulls posats a justificar el suport d’ERC als pressupostos del PSOE i Podemos.

Continuar amb el “dialoguisme” és seguir sense una estratègia general per assolir la independència. Implica que tots els esforços i sacrificis fets pel poble català des de 2012 hauran estat inútils; molt especialment els patiments dels ciutadans apallissats el 1r d’octubre, dels presos i exiliats polítics.